

GROTEN GAV EXTRA

REPORTAGE: MATS HANNERZ

– **DET VAR EN INTÄKT JAG INTE** hade räknat med. Det var som att upptäcka ett till fack i plånboken. Dessutom blir det städad i skogen.

Jan Wernersson är ägare till fastigheten Högebo utanför Nybro. Numera tar han ut grot där det är möjligt, både i slutavverkningar och i gallringar. Och han är nöjd med resultatet.

– Det bästa är att jag får en ren yta som går snabbt att plantera. Plantan ska stå på en flygraka, då är det inga problem med snytbaggare heller, menar han. I en gallring kan det också vända en förlust till en vinst, eller i alla fall ett nollresultat.

Marken på Högebo är bördig och växlar mellan snabbväxande granskog och lövskog. Marken producerar mycket virke, men också mycket ris. En slutavverkning utan uttag av skogsbränsle lämnar efter sig en tjock matta med avverkningsrester som är besvärlig att forcera med markberedaren.

EN SEN OKTOBERDAG inspekterade Jan Wernersson och Tomas Hugosson från Stora Enso Bioenergi några bestånd på Jans fastighet. Det första var ett drygt tolv hektar stort hygge där granskogen avverkades vintern 2007-2008. Arbetet planerades redan från början för skogsbränsleuttag, och riset lämnades i högar längs stickvägarna. Där fick det torka under våren och försommaren -08, och vid midsommar samlades det ihop av Sydved till stora grotvältor i vägkanten. I maj i fjol flisades vältorna av Stora Enso Bioenergi.

Avverkningen på cirka 4000 skogskubikmeter gav en intäkt på 1,2 miljoner kronor för timret och ytterligare 360 000 kronor för massaveden. Groten mättes upp som flisad råvara till 847 kubikmeter stjälp-t mått (m³s). Det gav Jan Wernersson en extra intäkt på drygt 50 000 kr.

Stora Enso Bioenergi har en terminal i Kristvallabrunn där flisen lagras i väntan på transport till värmeverk eller andra köpare. Kalmar Energi är på uppsegling som en stor förbrukare. Den nya anläggningen mitt emellan Kalmar och Nybro började ta emot biobränsle i år. När verksamheten är i full gång förväntas 25 flisbilar om dagen lasta av sin råvara.

Här i östra Småland blir skogsenergin allt hetare. Grot tas numera ut i de flesta slutav-

Groten gav Jan Wernersson en extra intäkt på drygt 50 000 kronor.

MULTUM

– Vi är långt från taket. Det går att öka grotuttagen här i östra Småland, säger Tomas Hugosson från Stora Enso Bioenergi.

”Det var som att upptäcka ett till fack i plånboken.”

verkningarna. Men det finns fortfarande ett stort utrymme för att öka uttaget, menar Tomas Hugosson.

– Det går att anpassa avverkningarna bättre så att mer grot kan tas ut i varje bestånd. Riset måste också läggas i högar så att det kan samlas ihop utan att man får med jord och andra föroreningar.

På hygget finns inte mycket ris kvar när maskinen tagit sitt. Hösten 2008 gjordes en lätt markberedning följt av höstplantering. Idag är i stort sett alla plantor vi ser levande och vitala, även om rådjuren har betat en hel del toppskott. Det osannolika är att plantorna har klarat sig från snytbaggescador trots att de inte var behandlade med insektsmedel. Enstaka ytliga gnag ser vi, men inga plantor har dött.

Den enklare föryngringen är Jan Wernerssons starkaste motiv för att ta ut bränslet. Som erfaren lantbrukare vet han att tid är pengar, och målet är att plantorna ska i backen samma år som det avverkas.

– Jag vinner några år genom grotuttaget, konstaterar han.

Nästa hygge vi kommer till är nyavverkat med groten liggande i prydliga högar. Här ligger det och torkar under våren, men Jan Wernersson vill få ut det i tid så att hygget kan planteras redan före sommaren. Vi kommer in på eventuella risker för miljön och tillväxten. Jan Wernersson håller med om att ett uthålligt skogsbruk förmodligen kräver näringskompensation.

– Hade någon frågat mig om askåterföring hade jag troligen tackat ja, säger han. Jag ser ju att matjorden på en åker som varit brukad i 20 år sjunker ihop. På sikt tär man på kapitalet.

HÄR I KALMARREGIONEN är askåterföring ännu inte så vanligt, berättar Tomas Hugosson. Askan är känslig för transportavstånd, men när Kalmar Energi har börjat bränna i större skala kommer det att finnas aska för närområdet.

Vi passar också på att titta på några gallringar i lövskog, där Jan Wernerssons son samlade ihop riset.

– Vi fick 20 000 kronor för fliset. Dessutom blev det snyggt i skogen. Annars hade jag inte kommit fram med hunden, säger han.

Info och video på www.lotico.se

LOTICO

Proffsverktyg från Pellenc

Selion stängsåg passar till mycket inom skogsbruket. Att röja i rätt tempo, göra bra stamval, bra stamkvistning, inte stressad av sågen.

Röja utmed åkerkanter o beten, göra körvägar för lastbil o skotare. Toppa tallar och lövträd till viltbetningsmat. I röjningar med långa gångavstånd är denna el-röjsåg att föredra. Kraftfullt litiumjon-batteri med lång drifttid.

Tel. +46 (0)414-242 60

EN INVESTERING I RÄTT OCH ROBUSTA VERKTYG ÅNGRAR DU ALDRIG!

Stängsåg

Längder: 1.30, 2.0 och 3.0 mtr. Avgas-, buller- och vibrationsfri!

Vissa barn önskar att de var vuxna. Andra önskar att de fick vara barn.

Läs om vårt arbete och ge en gåva på raddabarnen.se eller plusgiro 90 2003-3

Bevaka dina gränser med KEBAstolpen

Det är du som sätter gränserna. När du markerar upp rågångar eller sätter elstängsel med Keba-stolpen.

Den tillverkas i rullformad galvaniserad plåt, överdragen med stryktålig plast.

Diameter: 24 mm
Längder: 1500 - 1750 - 2000 mm
Färger: Blå, gul eller röd
Packas: 20 st/förpackning

Ring oss för uppgift om återförsäljare

keba
SWEDEN

Box 122, 333 22 Smålandsstenar
Tel. 0371-51 09 10 Fax 0371-51 09 01
www.kebaoutdoor.se